

Massaal optreden van een Bibionide (Diptera)

door

G. VAN ROSSEM.

Gedurende het afgelopen voorjaar zijn op talrijke plaatsen des lands een groot aantal imagines van een Bibionide waargenomen.

Het betreft hier de soort *Dilophus febrilis* L. (= *vulgaris* Meig.).

Persoonlijk nam ik een groot aantal dezer dieren waar op Prunus Padus L. aan den Wageningschen berg. De planten waren tamelijk sterk bezet met bladluizen, waarvan de afgescheiden honingdauw vermoedelijk het lokmiddel voor de vliegen vormde. Een zeer sterke vlucht van *Dilophus febrilis* L. constateerde ik op den avond van den 17den Mei nabij het kerkhof tusschen Wageningen en Bennekom.

Dat deze massa-vluchten niet alleen tot de omgeving van Wageningen beperkt bleven, blijkt wel uit het groote aantal inzendingen van *Dilophus* dat de Plantenziektenkundige Dienst in de maand Mei uit alle deelen van het land ontving.

Volgens waarnemingen van Dr. S. J. van Ooststroom te Oegstgeest trad *Dilophus febrilis* L. massaal op omstreeks 9 Mei; op het buiten Oud-Poelgeest waren sommige struiken er geheel mee bedekt. In mindere mate werd *Bibio lanigerus* Meig. waargenomen. De in andere jaren soms zoo talrijk optredende *Bibio marci* L. werd slechts sporadisch gezien (volgens nieuwe opvattingen zou deze soort slechts een variëteit van *Bibio hortulanus* L. zijn).

Nadat in de tusschenliggende periode een vermindering van het aantal was te constateeren, verschenen op 24 Mei de imagines van *Dilophus febrilis* L. weder in groote aantallen. Tegen het einde van de maand Mei werden nog slechts weinige vliegen gezien.

In de fruitteelt-centra werden de dieren vooral op bloeiende vruchtboomen gevonden. Behalve dat men de vliegen veelal op de bloemen aantrof, bleek toch ook steeds weer, dat sterk met bladluis bezette takken een bijzondere attractie vormden. De bloeiende koolzaadvelden hebben eveneens op verschillende plaatsen een zeer groot aantal vliegen gelokt.

Het imago van *Dilophus febrilis* veroorzaakt geen schade.

Eenigszins anders is dit gesteld met de larven. Gedurende den winter werden regelmatig larven naar den Plantenziektenkundigen Dienst opgezonden; in sommige gevallen was het twijfelachtig of van schade gesproken kon worden.

De larven van *Dilophus febrilis* leven gewoonlijk in alle mogelijke half vergane organische stoffen (plantenresten, boomstronken, zoowel als mest, vooral van paarden en koeien). In de literatuur vindt men zelfs mest als één van de meest geliefkoosde verblijfplaatsen opgegeven.

Bij *Dilophus febrilis* onderscheidt men 3 larve-stadia alvorens de larve volwassen is. In dezen laatsten toestand zijn de dieren gewoonlijk 10—12 mm lang en ca. 1.5 mm breed.

Het is waargenomen, dat de larven zich somtijds ook met levende plantenwortels gaan voeden. Schade werd o.a. in enkele gevallen opgemerkt aan granen, gras, sla, jonge koolplanten en pootaardappelen.

In aangevreten en daarna tot rotting overgegangene pootaardappels troffen wij verschillende malen de larve aan. Toch is het optreden van *Dilophus*-larven in dergelijke gevallen als secundair te beschouwen. Veelal gaat hieraan een beschadiging door ritnaalden vooraf, waarna de pootaardappel tot rotting overgaat en in dezen toestand voedsel voor de *Dilophus*-larve vormt. De verpopping vindt plaats in den grond.

Van het genus *Dilophus* is de soort *febrilis* Linné de meest algemeene in Europa.

LITERATUUR.

- Lindner, Dr. Erwin, Die Fliegen der Palaearktischen Region, Band II 1, pag. 20.
 Balachowsky, A., Les Insectes nuisibles aux Plantes cultivées. T. I. pag. 860.
 Morris, Hubert M., The larval and pupal stages of the Bibionidae, Bull. of Ent. Research, Vol. XII, 1921—1922, pag. 221.
 ———, The larval and pupal stages of the Bibionidae, part II, Bull. of Ent. Research, Vol. XIII, 1922—1923, pag. 189.
 Belling, Theodor, Beitrag zur Naturgeschichte der Zweiflüglergattungen *Bibio* und *Dilophus*, Verh. Zool. Bot. Gesell. Wien, XXII, 1872, pag. 617.
 Wageningen (Plantenziektenkundige Dienst), 4 Juni 1944.